

1.1.3. PRVOUKA – I. ST

- ve znění dodatků č.3 - platný od 1.9.2008, č.10 - platný od 1.9.2008, č.16 - platný od 1.9.2009, č.22 Etická výchova - platný od 1.9.2010, č.19 Sexuální výchova - platný od 1.9.2010 a změn v RVP ZV platných od 1.9.2013

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:	<ul style="list-style-type: none">• Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně z povinné časové dotace a vyučuje se na I. stupni ZŠ od 1. do 3. ročníku. Výuka probíhá převážně v kmenových třídách. V rámci předmětu probíhají vycházky, exkurze a besedy• Dle požadavku souladu ŠVP s RVP byly zapracovány k 1.9.2013 změny Zdraví/sexuální výchova, rodina, ochrana před nemocemi aj./, Dopravní výchova, Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, Finanční gramotnost
Výuka směřuje k následujícím cílům:	<ul style="list-style-type: none">• rozvoji poznatků a dovedností získaných v rodině a MŠ• zpracování nových poznatků a informací o svém bydlišti a nejbližším okolí• orientaci v mezilidských vztazích• formulaci prvotního vztahu k živé i neživé přírodě a životnímu prostředí• poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení• poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech• orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu• samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
Vyučovací předmět úzce souvisí s následujícími předměty:	<ul style="list-style-type: none">• Český jazyk, Výtvarná výchova, Pracovní vyučování
Přesahy:	Do Přv – 1. st. (4. ročník): Lidské tělo Přv – 1. st. (4. ročník): Ochrana člověka při mimořádných situacích M – 1st. (2. ročník): Čas Vl – 1st. (4. ročník): Regionální dějiny Přv – 1st. (4. ročník): Živá a neživá příroda Přv – 1st. (4. ročník): Prevence patologických jevů

	<p>Z M – 1st. (2. ročník): Čas</p>
<p>Výchovné a vzdělávací strategie učitelů pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:</p>	<p>KOMPETENCE K UČENÍ UČITEL</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie <p>KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ UČITEL</p> <ul style="list-style-type: none"> • vede ke kritickému myšlení, obhajobě názoru a zodpovědnosti <p>KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ UČITEL</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků informuje žáky o společenském i přírodním dění <p>KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ UČITEL</p> <ul style="list-style-type: none"> • zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat nebo samostatně pracovat <p>KOMPETENCE OBČANSKÁ UČITEL</p> <ul style="list-style-type: none"> • vede žáky, aby brali ohledy na druhé <p>KOMPETENCE PRACOVNÍ UČITEL</p> <ul style="list-style-type: none"> • vede žáka k ochraně svého zdraví i zdraví druhých <p>KOMPETENCE DIGITÁLNÍ UČITEL</p> <ul style="list-style-type: none"> • nabízí různé možnosti využití digitálních technologií

<p>Průřezová témata:</p>	<p>OSV – PSYCHOHYGIENA člověk, lidské tělo, denní režim, náročné životní situace VÝSTUP: žák přijímá odlišnosti lidí, hledá jejich výhody, organizuje svůj denní režim a umí požádat o pomoc</p> <p>OSV – POZNÁVÁNÍ LIDÍ naše škola, třída, obec VÝSTUP: žák popisuje školu, třídu, obec a hovoří o práci lidí v nich</p> <p>OSV – MEZILIDSKÉ VZTAHY rodina, škola, třída, dodržování pravidel VÝSTUP: žák pojmenuje životní role, podílí se na tvorbě pravidel třídy</p> <p>OSV – KOMUNIKACE, KOOPERACE, KOMPETICE rodina, škola, třída, povolání, důležitá telefonní čísla VÝSTUP: žák se seznamuje pomocí dramatizace s pravidly komunikace v běžných životních situacích</p> <p>OSV – SEBEREGULACE A SEBEORGANIZACE denní režim, zájmy VÝSTUP: žák organizuje svůj volný čas, aktivně odpočívá</p> <p>OSV – SEBOPOZNÁNÍ A SEBEPOJETÍ lidské tělo, člověk, rodina VÝSTUP: žák poznává části lidského těla a kladné a záporné povahové vlastnosti člověka</p> <p>OSV – ROZVOJ SCHOPNOSTI POZNÁVÁNÍ roční období VÝSTUP: žák vyjmenuje roční období a určí jejich specifické znaky</p> <p>OSV – HODNOTY, POSTOJE, PRACOVNÍ ETIKA zvykosloví, tradice Vánoc a Velikonoc VÝSTUP: žák zná naše hlavní lidové tradice</p> <p>VDO – OBČANSKÁ SPOLEČNOST A ŠKOLA škola naše obec VÝSTUP: žák vysvětlí funkci školy a obce</p> <p>VDO – OBČAN, OBČANSKÁ SPOLEČNOST A STÁT práva a povinnosti ve společnosti</p>
--------------------------	--

VÝSTUP: žák zná práva a povinnosti dítěte

VDO – FORMY PARTICIPACE OBČANŮ V POLITICKÉM ŽIVOTĚ

naše obec, město

VÝSTUP: žák zná instituce v obci a jejich zástupce

VMEGS – EVROPA A SVĚT NÁS ZAJÍMÁ

výlety, domov a svět, prázdniny

VÝSTUP: žák vypráví o svých zážitcích z cestování

MKV – LIDSKÉ VZTAHY

třída, škola, rodina, povolání

VÝSTUP: žák uvádí na příkladech lidské vztahy v daných prostředích

EV – EKOSYSTÉMY

lesy a vody v krajině, pěstitelství, rostliny, vesnice, město, historické památky, krajiny

VÝSTUP: žák rozeznává základní ekosystémy a historické památky v krajině

EV – ZÁKLADNÍ PODMÍNKY ŽIVOTA

rostliny, živočichové, člověk, ovoce a zelenina, pokojové rostliny

VÝSTUP: žák vyhledává informace o základních podmínkách života

EV – LIDSKÉ AKTIVITY A PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

dopravní prostředky, povolání

VÝSTUP: žák uvede příklady problémů v životním prostředí

EV – VZTAH ČLOVĚKA K ŽIVOTNÍMU PROSTŘEDÍ

třídění odpadů, ochrana životního prostředí, ochrana zdraví, čistota, správná

životospráva

VÝSTUP: žák třídí odpad, vyjmenuje a v rámci používá základní pravidla životosprávy

MV – PRÁCE V REALIZAČNÍM TÝMU

projekty třídní a školní, schopnost komunikace a spolupráce

VÝSTUP: žák pracuje ve skupinách a podílí se na vytváření výsledné práce

Učební plán předmětu

Ročník	1	2	3
Dotace	2	2	2
Povinnost	povinný	povinný	povinný

1. ročník - DOTACE: 2, POVINNÝ**Rozvíjení klíčových kompetencí.****Žák**

Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> řeší modelové situace, které mohou nastat ve škole i mimo ni
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> učí se aktivnímu naslouchání vysloví svou myšlenku nebo shrne nejdůležitější informace
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> na modelových situacích si osvojuje zásady slušného chování
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> utváří si osobní vztah ke škole, bydlišti, městu
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví

PRVOUKA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY RVP	ROČNÍK	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
MÍSTO, KDE ŽIJEME				
<ul style="list-style-type: none"> vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí 	1.	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v nejbližším okolí školy a rozliší možná nebezpečí 	Škola a okolí	OSV
<ul style="list-style-type: none"> začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) 	1.	<ul style="list-style-type: none"> pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí 	Vycházky do okolí	VDO
LIDÉ KOLEM NÁS				
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role 	1.	<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje rodinné příslušníky orientuje se v příbuzenských 	Rodina Rodinné vztahy	OSV

rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům		vztazích	Třídní pravidla	
<ul style="list-style-type: none"> odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 	1.	<ul style="list-style-type: none"> jmenuje různá povolání, vyjadřuje se k jejich potřebě 	Povolání	OSV
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy 	1.	<ul style="list-style-type: none"> pozná české mince a bankovky uvede příklad využití platební karty odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu 	Seznámení se světem financí Pojem – mince a bankovka Platební karty Hotovostní a bezhotovostní platba Porovnání cen potravin Nakupování	
ROZMANITOST PŘÍRODY				
<ul style="list-style-type: none"> pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích 	1.	<ul style="list-style-type: none"> pozoruje odlišnosti v jednotlivých ročních obdobích 	Roční období	OSV
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ				
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje 	1.	<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje základní části lidského těla održuje hygienické návyky 	Lidské tělo Hygiena	OSV

vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví				
<ul style="list-style-type: none"> reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	1.	<ul style="list-style-type: none"> reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných situacích 	Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí	OSV
<ul style="list-style-type: none"> rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných 	1.	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa určí vhodná místa pro hru a trávení volného času 	Bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace Základní pravidla cestování Pojmy silničního provozu Pojem bezpečí Vhodná a nevhodná místa pro hru	
<ul style="list-style-type: none"> chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek 	1.	<ul style="list-style-type: none"> ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155 a 158 	Krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru Nebezpečné látky Šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání	
LIDÉ A ČAS				
<ul style="list-style-type: none"> využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti 	1.	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v čase 	Denní režim Rok, měsíc, týden, den, hodina	
ETICKÁ VÝCHOVA				
<ul style="list-style-type: none"> osvojí si oslovování křestními 	1.	<ul style="list-style-type: none"> osvojí si oslovování křestními 	Představení	

jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci		jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci	Základní komunikační pravidla	
--	--	--	-------------------------------	--

2. ročník - DOTACE: 2, POVINNÝ

Rozvíjení klíčových kompetencí.

Žák

Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> řeší modelové situace, které mohou nastat ve škole i mimo ni
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> učí se aktivnímu naslouchání vysloví svou myšlenku nebo shrne nejdůležitější informace
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> na modelových situacích si osvojuje zásady slušného chování
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> utváří si osobní vztah ke škole, bydlišti, městu třídí odpad, šetří elektrickou energii a vodou
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> hledá důkazy o proměnách přírody a vlivu člověka na ni

PRVOUKA				
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY RVP	ROČNÍK	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
MÍSTO, KDE ŽIJEME				
<ul style="list-style-type: none"> rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost 	2.	<ul style="list-style-type: none"> roztřídí přírodniny a výrobky vyjádří svůj názor na estetické hodnoty 	Přírodnina a lidský výtvar	OSV EV
<ul style="list-style-type: none"> vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí 	2.	<ul style="list-style-type: none"> vyznačí v jednoduchém plánu místo bydliště a školy 	Plán obce Světové strany	VDO
LIDÉ KOLEM NÁS				
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role 	2.	<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje rodinné příslušníky toleruje nedostatky spolužáků a 	Rodina Vývoj člověka	OSV MKV

rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům		oceňuje jejich přednosti	Život v různých částech země Pravidla třídy Školní řád	
<ul style="list-style-type: none"> odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 	2.	<ul style="list-style-type: none"> jmenuje různá povolání, vyjadřuje se k jejich potřebě 	Povolání	OSV MV
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy 	2.	<ul style="list-style-type: none"> pozná české mince a bankovky uvede příklad využití platební karty odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu 	Bankovky a jejich základní ochranné prvky Hotovostní a bezhotovostní platba Odhad a kontrola ceny nákupu	
LIDÉ A ČAS				
<ul style="list-style-type: none"> využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti 	2.	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v čase 	Režim dne Rok, měsíc, týden, den, hodina	
ROZMANITOST PŘÍRODY				
<ul style="list-style-type: none"> pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích 	2.	<ul style="list-style-type: none"> pozoruje odlišnosti v jednotlivých ročních obdobích 	Voda v přírodě Ekosystémy v blízkosti vodních ploch Roční období	EV OSV

<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a měří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 	2.	<ul style="list-style-type: none"> zkoumá vlastnosti známých látek a měří základní veličiny 	Voda-vlastnosti Pokusy s vodou	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ				
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví 	2.	<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje základní části lidského těla uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví 	Lidské tělo Orgánové soustavy jejich význam Typy úrazů, první pomoc V nemocnici	
<ul style="list-style-type: none"> reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	2.	<ul style="list-style-type: none"> reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných situacích 	Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí	MV
<ul style="list-style-type: none"> rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných 	2.	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa uveče základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá určí vhodná místa pro hru a trávení volného času zhodnotí vhodnost míst pro hru a 	Chodec a stezka pro chodce Pravidla pro bezpečnou jízdu Cesta do školy, riziková místa a situace Dopravní značky Poznání podstaty zdraví a příčin jeho ohrožení Vznik úrazů a jejich předcházení Rozezná nebezpečí různého charakteru	

		<p>trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit</p> <ul style="list-style-type: none"> v modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.) označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany 	<p>Využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času</p> <p>Bezpečná komunikace prostřednictvím elektronických médií</p>	
<ul style="list-style-type: none"> chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek 	2.	<ul style="list-style-type: none"> ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155 a 158 v modelových situacích prokáže obezřetné chování k neznámým lidem, odmítá komunikaci, která je mu nepříjemná 	<p>Krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru</p> <p>Nebezpečné látky</p> <p>Šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání</p> <p>Modelové situace</p> <p>Krizové situace</p>	
ETICKÁ VÝCHOVA				
<ul style="list-style-type: none"> osvojí si základní (předpoklady) vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým 	2.	osvojí si základní (předpoklady) vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým	Pozitivní hodnocení druhých	

3. ročník - DOTACE: 2, POVINNÝ

Rozvíjení klíčových kompetencí.

Žák

Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none">• řeší modelové situace, které mohou nastat ve škole i mimo ni
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none">• učí se aktivnímu naslouchání• vysloví svou myšlenku nebo shrne nejdůležitější informace
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none">• na modelových situacích si osvojuje zásady slušného chování
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none">• utváří si osobní vztah ke škole, bydlišti, městu
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none">• seznamuje se s pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none">• změří čas, vzdálenost a teplotu s využitím digitálních technologií• naplánuje a zaznamená výsledky pokusu s využitím digitálních technologií

PRVOUKA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY RVP	ROČNÍK	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
MÍSTO, KDE ŽIJEME				
<ul style="list-style-type: none">• vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	3.	<ul style="list-style-type: none">• vyznačí v jednoduchém plánu místo bydliště a školy	Bydliště, cesta do školy	OSV EV
<ul style="list-style-type: none">• začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	3.	<ul style="list-style-type: none">• začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR	Pardubický kraj	

LIDÉ KOLEM NÁS				
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům 	3.	<ul style="list-style-type: none"> toleruje nedostatky spolužáků a oceňuje jejich přednosti vyvodí a dodržuje pravidla o soužití ve společnosti 	Jsem součástí kolektivu Školní řád Práva dětí Třídní zásady	OSV MKV
<ul style="list-style-type: none"> zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky 	3.	<ul style="list-style-type: none"> zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky 	Pomoc v běžných školních situacích Zájem o spolužáky	
<ul style="list-style-type: none"> odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 	3.	<ul style="list-style-type: none"> jmenuje různá povolání, vyjadřuje se k jejich potřebě 	Povolání	OSV MV
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy 	3.	<ul style="list-style-type: none"> zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz 	Nákup – odhad, cena, kontrola Banka jako správce peněz	
LIDÉ A ČAS				
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a 	3.	<ul style="list-style-type: none"> odlišuje způsoby života dříve a nyní 	Minulost a současnost Tradice a zvyky	

o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost				
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije 	3.	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady významných osobností a událostí regionu 	Významné osobnosti regionu	EV
ROZMANITOST PŘÍRODY				
<ul style="list-style-type: none"> roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě 	3.	<ul style="list-style-type: none"> nalézá příklady živé a neživé přírody v regionu 	Živá a neživá příroda	Ev OSV
<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a měří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 	3.	<ul style="list-style-type: none"> zkoumá vlastnosti známých látek a měří základní veličiny 	Voda, půda, vzduch	EV
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ				
<ul style="list-style-type: none"> rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných 	3.	<ul style="list-style-type: none"> prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy 	Dopravní značky Pravidla pro chodce Nebezpečí na silnici Místo pro hru Obytná zóna Cesta do školy Poskytnutí první pomoci Bezpečné chování a vzájemná	OSV

		<ul style="list-style-type: none"> a při akcích školy je uplatňuje • zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí I způsoby, jak jim čelit • v modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.) označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany • vyhodnotí nebezpečí míst pro hru a trávení volného času (i konkrétních her a činností) a • volí odpovídající způsoby ochrany (jednání, organizace, ochranné pomůcky) 	pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí a včetně situací ohrožení	
<ul style="list-style-type: none"> • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	3.	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných situacích 	Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí	
<ul style="list-style-type: none"> • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek 	3.	<ul style="list-style-type: none"> • v modelových situacích prokáže obezřetné chování k neznámým lidem, odmítá komunikaci, která je mu nepříjemná • v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné dítě • v modelové situaci použije právní způsob komunikace s operátory tísňové linky • dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji 	Modelová situace Krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru Nebezpečné látky Šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání	MEV

<ul style="list-style-type: none">• reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc	3.	<ul style="list-style-type: none">• reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc	Hledání možnosti, jak vycházet s jinými lidmi v rodině, ve třídě Schopnost odmítnout nabídku	
--	----	--	---	--